

VLAAMSE *R*EGULATOR
VOOR DE MEDIA

ALGEMENE KAMER

ZAAK VRM t. SBS BELGIUM NV (VT4)

(dossier nr. 2006/00352)

BESLISSING
nr. 2006/030

9 juni 2006

In de zaak van VRM tegen SBS Belgium NV,

De Vlaamse Regulator voor de Media (algemene kamer), samengesteld uit:

Dhr J. BAERT, *voorzitter*,
Dhr D. ALBRECHT, *ondervoorzitter*,
Dhr P. HERROELEN,
Dhr P. VANDEBORNE,
Mevr C. PAUWELS, *leden*,

en Dhr D. PEEREMAN, *griffier*,

Na beraadslaging op 21 april 2006 en 9 juni 2006,

Neemt op de laatst vermelde datum de volgende beslissing:

PROCEDURE

1. Ingevolge het kaderbesluit van het Vlaams Commissariaat voor de Media van 22 april 2005 om jaarlijks een gerichte controle uit te voeren inzake de naleving van de vijfminutenregel in verband met het verbod op reclame in de onmiddellijke omgeving van kinderprogramma's door de Vlaamse televisieomroepen, werden door de administratie Media van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap de televisie-uitzendingen van de openbare omroep (Eén en Ketnet/Canvas) en van de particuliere televisieomroepen met een algemeen karakter VMMA NV (VTM en Kanaal 2) en SBS Belgium NV (VT4) simultaan geregistreerd van 11 november 2005 (vrijdag – vanaf 6.00 uur) tot en met 13 november 2005 (zondag).

Op verzoek van de administratie Media heeft SBS Belgium NV de uitzendingen van 11 november 2005 van 6u tot 9u en van 15u tot 17u en de uitzendingen van 12 november 2005 van 6u tot 10u bezorgd.

Met een nota van 23 december 2005 zijn de resultaten van de monitoring aan het Vlaams Commissariaat voor de Media meegedeeld.

2. Op 10 februari 2006 treedt het decreet van 16 december 2005 houdende de oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Regulator voor de Media en houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005, in werking.

Artikel 17 van bovengenoemd decreet bepaalt dat de Regulator alle rechten en plichten van onder meer het Vlaams Commissariaat voor de Media overneemt.

3. De Vlaamse Regulator voor de Media beslist op de vergadering van 17 maart 2006 om, op basis van het onderzoeksrapport, tegen de particuliere

televisieomroep SBS Belgium NV, met maatschappelijke zetel Fabrieksstraat 55 te 1930 Zaventem, een ambtshalve onderzoek te starten.

4. De beslissing om over te gaan tot een ambtshalve onderzoek wordt samen met het onderzoeksrapport bij aangetekende brief van 4 april 2006 aan de particuliere televisieomroep SBS Belgium NV meegedeeld.

De omroep is er bij dezelfde aangetekende brief op gewezen dat de Vlaamse Regulator voor de Media alle rechten en plichten van het oude Vlaams Commissariaat voor de Media overneemt en dat in afwachting van een nieuw uitvoeringsbesluit en een nieuw reglement van orde in een overgangsfase zoveel mogelijk verder toepassing wordt gemaakt van de bestaande regelingen.

5. De betrokken omroep wordt bij de aangetekende brief van 4 april 2006 uitgenodigd om binnen twee weken na ontvangst van het onderzoeksrapport zijn schriftelijke opmerkingen in te dienen en wordt tevens de mogelijkheid geboden zijn opmerkingen mondeling te komen toelichten op een hoorzitting op 21 april 2006.

6. Bij faxbericht van 20 april 2006 bezorgt de particuliere televisieomroep SBS Belgium NV zijn schriftelijke opmerkingen.

7. Op de hoorzitting van 21 april 2006 wordt de particuliere televisieomroep SBS Belgium NV vertegenwoordigd door Steven Allcock en Alexandra Olbrechts.

DE FEITEN

8. SBS Belgium NV zendt reclameboodschappen uit die wijzen op overtredingen van de regelgeving inzake het te respecteren tijdsbestek van vijf minuten voor en na elk kinderprogramma voor het uitzenden van reclameboodschappen.

9. SBS Belgium NV zendt reclameboodschappen uit zonder de vereiste afsluitende vermelding dat het om reclame gaat. De omroep zendt volgend op de reclameblokken wel het logo van het door reclame onderbroken programma uit.

HET RECHT

10. Artikel 2, 10°, van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005 (hierna genoemd : het

Mediadecreet), definieert programma als het geheel van klank- en/of beeldinhouden of andere signalen, in welke vorm ook, dat onder een afzonderlijke titel door een omroep wordt aangeboden.

11. Artikel 2, 12°, van het Mediadecreet, omschrijft kinderprogramma's als programma's zijn die zich richten tot kinderen die jonger zijn dan twaalf jaar, hetgeen onder meer moet blijken uit de inhoud, het tijdstip van uitzenden, de vormgeving, de presentatie, de wijze van aankondiging en de kijkcijfers.

12. Artikel 101, § 1, van het Mediadecreet, bepaalt dat reclame en telewinkelen duidelijk als dusdanig herkenbaar moeten zijn en onderscheiden zijn van de programma's. Elke verwijzing in reclame en telewinkelen naar een programma is verboden, behalve in het geval van zelfpromotie.

Reclame en telewinkelspots moeten worden gegroepeerd in niet-openvolgende tijdsblokken van beperkte duur. Op televisie moet ieder tijdsblok worden voorafgegaan en gevolgd door een visuele en/of auditieve vermelding dat het om reclame of telewinkelen gaat. Op de radio moet ieder reclameblok worden voorafgegaan en gevolgd door een duidelijk auditief signaal, bijvoorbeeld een kenwijsje.

13. Artikel 101, §6, van het Mediadecreet bepaalt dat in programma's van religieuze erediensten, in godsdienstige en levensbeschouwelijke programma's, in journaals en in kinderprogramma's geen reclame of telewinkelen mag worden ingelast. In de onmiddellijke omgeving van kinderprogramma's mag geen reclame of telewinkelen worden uitgezonden. Met onmiddellijke omgeving wordt bedoeld binnen een tijdsbestek van vijf minuten voor en na het kinderprogramma.

A. Argumenten van de aangeklaagde omroep

14. De particuliere televisieomroep SBS Belgium NV voert in hoofdorde aan dat het door de administratie gecontroleerde 'Webcameraden' geen kinderprogramma is omdat het zich niet richt op kijkers beneden de twaalf jaar. De omroep steunt zich hiervoor op volgende argumenten.

'Webcameraden' is voor een aanzienlijk gedeelte samengesteld uit een reeks cartoons, in het vakjargon 'animated series' genoemd, die niet bestemd zijn voor kleine kinderen, onder meer omwille van de specifieke teken- en vertelstijl die niet stroken met wat voor kleine kinderen bestemd is, de snelle, kinetische opeenvolging van beelden, de science fiction elementen, de soms griezelige en donkere personages, het actiegehalte, de dubbele bodems, de soms gestileerde en opvallende vormtaal. Deze

elementen wijzen er op dat de series ontwikkeld zijn voor een ouder publiek (jonge tieners). Ook de merchandising rond die series bewijst dat op een ouder publiek wordt gemikt.

Door het tijdstip van uitzenden (op weekdays voor en na schooltijd vanaf 15u30, tijdens het weekend in de loop van de voormiddag) richt het programma zich tot de schoolgaande jeugd.

Wat vormgeving en presentatie betreft, voert de omroep aan dat dit gebeurt door tieners (in leeftijd variërend van 13 tot 15 jaar), CJ's (cartoon jockeys) genoemd, die zich richten tot hun leeftijdsgenoten en spreken over de typische tienerproblemen. De communicatie met de kijkers verloopt via email en niet via het sturen van tekeningen.

In de communicatie zorgt de omroep er altijd zeer nauwkeurig voor om het onderscheid in de doelgroepen te handhaven tussen 'Stapel', zijnde de kinderprogrammatie van de omroep, en 'Webcameraden'.

Tot slot verwijst de omroep naar de kijkcijfers van november 2005 waaruit blijkt dat gemiddeld 63% van de kijkers van 'Webcameraden' ouder zijn dan 12 jaar.

15. In ondergeschikte orde voert de particuliere televisieomroep de ondoeltreffendheid van de vijfminutenregel aan. De omroep stelt dat die regel de test van noodzakelijkheid en proportionaliteit niet meer doorstaat. Kinderen komen immers via allerlei andere media in aanraking met reclame en daarnaast kijken kinderen ook massaal mee naar een aantal programma's die doorgaan als programma's voor volwassenen om op die manier ook blootgesteld te worden aan reclame zonder enige bescherming.

16. Wat betreft de vaststellingen van de administratie over het uitzenden van reclameboodschappen zonder de vereiste afsluitende vermelding dat het om reclame gaat, voert de omroep aan dat ieder reclameblok rond 'Webcameraden' voorafgegaan en afgesloten wordt met een specifieke Webcameraden-reclamebumper. De omroep vermoedt dat er verwarring ontstaan is bij de namiddaguitzendingen omdat op die ogenblikken 'Webcameraden' meestal voorafgegaan wordt door een volwassen programma. Het reclameblok dat daar op volgt, wordt ingeleid door de klassieke identificatie, zijnde de gebruikelijke VT4 reclamebumper met de dames onder water.

B. Beoordeling

17. De Regulator stelt vast dat SBS Belgium NV 'Webcameraden' als een programma beschouwt : SBS Belgium NV toetst de definitie van

kinderprogramma zoals bepaald in artikel 2, 12°, van het Mediadecreet aan 'Webcameraden' in zijn geheel om tot de conclusie te komen dat 'Webcameraden' geen kinderprogramma is.

De Regulator is daarentegen van oordeel dat 'Webcameraden' geen programma is, maar wel, zoals SBS Belgium NV het zelf soms terecht ook noemt, een programmablok : een ochtend- en namiddagprogrammablok voor de schoolgaande jeugd. Een programmablok bestaat immers uit meerdere programma's, of nog verschillende, afzonderlijke gehelen van klank- en beeldinhouden die onder een afzonderlijke titel door de omroep worden aangeboden : 'Beyblade', 'Pokemon',...

De Regulator maakt de vergelijking met 'TamTam' van de particuliere televisieomroep VMMA : 'TamTam' is een programmablok bestaande uit verschillende programma's zoals 'Big & Betsy', 'Schuif Af', 'Powerpuff Girls',...

Dit betekent dat de Regulator in elk geval de verschillende programma's van 'Webcameraden' moet toetsen aan de definitie van kinderprogramma en aan de desbetreffende regels.

18. SBS Belgium NV voert argumenten aan om aan te tonen dat 'Webcameraden' inhoudelijk niet bestemd zou zijn voor kleine kinderen (zie punt 14). Terwijl de Regulator niet overtuigd is van de aanwezigheid van die elementen in alle programma's van 'Webcameraden', worden deze argumenten daarenboven tegengesproken door de CIM-kijkcijfers van november 2005 : 69 % van de leeftijdscategorie vier- tot twaalfjarigen kijkt naar 'Action Man', 67 % van die leeftijdscategorie kijkt naar 'Beyblade', 59 % van diezelfde leeftijdscategorie kijkt naar 'Godzilla, the series', 56 % van die leeftijdscategorie kijkt naar 'Pokemon'.

'Pokemon' en 'Beyblade' zijn uitgezonden tijdens de door de administratie Media gecontroleerde periode.

Wat het tijdstip van uitzenden betreft, stelt de omroep dat 'Webcameraden', zich richt tot de schoolgaande jeugd. Dit impliceert logischerwijs ook de leeftijdscategorie vier- tot twaalfjarigen en niet louter de +twaalfjarigen. Voor onder meer 'Pokemon' en 'Beyblade' is dit reeds hierboven gebleken uit de kijkcijfers.

Inleiding en presentatie door de 'CJ's' gebeurt niet systematisch voor en na elk programma. Bovendien presenteert of leidt de CJ het volgende programma niet in; er bestaat geen enkele link tussen hetgeen de CJ vertelt en het daaropvolgende programma, zoals bijvoorbeeld wel het geval is bij de Ketnetrappers. Meer nog, SBS Belgium NV haalt zelf aan dat het "scenario's zijn opgebouwd rond typische tienerproblemen zoals verhalen over eerste liefjes, klasgenootjes die met typische puberale zaken te maken hebben, tiener groeipijnen, over toekomstdromen,...", met andere woorden,

telkens een afgerond geheel in die zin dat de vraag gesteld kan worden of dit niet eerder als een programma op zich dient te worden beschouwd. Tijdens het ochtendblok van 'Webcameraden' op 12 november 2005 wordt 'Beyblade' niet ingeleid of gepresenteerd door een CJ. Tijdens hetzelfde ochtendblok wordt 'Pokemon' niet ingeleid of gepresenteerd door een CJ. De tekenfilm wordt aangekondigd door een zeven seconden durend uittreksel van de begintune en -beelden van de tekenfilm begeleid door de woorden 'zo meteen Pokemon' (voice-over).

Het feit dat programma's/tekenfilms niet ondertiteld zijn maar Nederlands gesproken, zoals 'Pokemon' en 'Beyblade', vormt ook een niet onbelangrijk element voor de Regulator in de beoordeling van een programma als kinderprogramma.

De Regulator is van oordeel dat de wijze waarop de merchandising voor een bepaald programma wordt gevoerd, geen doorslaggevend element vormt in de beoordeling of een programma al dan niet gedefinieerd kan worden als een kinderprogramma.

Op dit punt gekomen kan de Regulator uit de inhoud, het tijdstip van uitzenden, de vormgeving, de presentatie en de kijkcijfers afleiden dat minstens 'Pokemon' en 'Beyblade' voldoen aan vijf van de zes indicatieve criteria van de definitie van artikel 2, 12°, van het Mediadecreet om te spreken van een kinderprogramma.

Gelet op bovenstaande stelt de Regulator vast dat SBS Belgium NV op 12 november 2005 tijdens het ochtendblok 'Webcameraden' tussen 6u. en 10u. minstens twee programma's, 'Pokemon' en 'Beyblade', heeft uitgezonden die als kinderprogramma gekwalificeerd kunnen worden.

19. De Regulator dient vervolgens de invoegingen van reclameonderbrekingen te onderzoeken voor en na de programma's 'Pokemon' en 'Beyblade', tijdens het ochtendblok 'Webcameraden' op 12 november 2005.

De Regulator stelt vast dat 'Beyblade' niet voorafgegaan wordt door reclame. De tekenfilm eindigt om 6u48min26sec en wordt om 6u48min35 sec gevolgd door een reclamebumper voor een reclamespot van een trein van 'Fisher Price' (jongen van ongeveer 5 jaar die vraagt : "Hé pap, wil je mijn trein zien?") gevolgd door de woorden "Als je kind het tempo aangeeft, gaat de trein vanzelf rijden.") gevolgd door de webcameradenbumper om 6u49min02sec.

'Pokemon' wordt zowel voorafgegaan als gevolgd door een reclameblok. Om 8u00min59sec kondigt een reclamebumper het reclameblok aan, dat bestaat uit volgende reclamespots : Tuimel Teigetje, Action Man, MB-spel

(Cluedo Live, Atmosfear, King Arthur, Betoverde Doolhof), Action Man, Star Wars elektronische lichtzwaarden, Lazer Tag, MB-spel (Wie is het?, Dokter Bibber), DVD Madagascar Pinguïns, Play Doh plasticine, Barbie Fashion Fever cadeauset, Disney magisch tekenschermb. Om 8u04min48sec volgt de webcameradenbumper en om 8u04min56sec de aankondiging film 'Double Teamed'. Om 8u05min29sec begint de tekenfilm 'Pokemon'.

Om 8u26min44 eindigt 'Pokemon' en om 8u26min45sec wordt een nieuwe aflevering van 'Pokemon' aangekondigd.

De reclamebumper volgt om 8u26min52sec gevolgd door een reclameblok met achtereenvolgens volgende reclamespots : Lego City, Disney magisch tekenschermb, Tonka Bobble Boy, Play Doh plasticine, Kid'Knex, PlayMobil Piratenschap, PlayMobil Ark van Noah, Star Wars elektronische lichtzwaarden, Terrain Twister, Action Man, Cella stickers maken, Play Doh plasticine, Knex, DVD Madagascar Pinguïns.

Om 8u30min57sec volgt de webcameradenbumper en om 8u31min02sec de aankondiging voor de film 'K9:pi'.

Om 8u31min36sec begint de volgende aflevering van 'Pokemon'.

Om 8u52min57sec eindigt 'Pokemon' en om 8u52min58sec volgt de webcameradenbumper. Om 8u53min03sec een tussenkomst van CJ Florestan die zijn "ware" identiteit aan de kijkers onthult.

Om 8u55min54sec volgt een aankondiging voor de tekenfilm 'Yu-Gi-Oh!'.

De reclamebumper volgt om 8u56min00sec gevolgd door een reclameblok met achtereenvolgens volgende reclamespots : Tuimel Teigetje, Lazer Tag, Action Man, TV Paint Ball, Petit Gervais, MB-spel (Monopoly, Trivial Pursuit Disney), Polly Pocket, Boing Boing Teigetje, Nico de Notenkraker, Banana Express, Rik Muizenschrik, Bunny Hop, MB-spel Onderuit, Fur Real Friends.

Om 9u00min02sec volgt de webcameradenbumper en om 9u00min09sec de aankondiging voor de film 'Double Teamed'.

Om 9u00min42sec begint de tekenfilm 'Yu-Gi-Oh!'.

Gelet op het bovenstaande stelt de Regulator vast dat SBS Belgium NV tijdens het ochtendblok van 'Webcameraden' op 12 november 2005 minstens voor en na het kinderprogramma 'Pokemon' en na het kinderprogramma 'Beyblade' de zogenaamde vijfminutenregel van artikel 101, § 6, van het Mediadecreet niet heeft nageleefd.

20. Het gegeven dat volgens SBS Belgium NV de vijfminutenregel doeltreffendheid mist, kan de Regulator niet van zijn verplichting ontslaan toezicht uit te oefenen op de naleving van die bepaling. Enkel de decreetgever kan de Regulator van die verplichting ontslaan door de regel te wijzigen of op te heffen.

21. Uit punt 19 blijkt dat SBS Belgium NV tijdens de onderzochte periode niet elk reclameblok afsluit met een duidelijke reclamebumper. Een reclameblok wordt vaak enkel gevolgd door de webcameradenbumper. Daaruit volgt dat SBS Belgium NV reclameblokken heeft uitgezonden die niet zijn gevolgd door een visuele en/of auditieve vermelding dat het om reclame gaat.

OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

1. In hoofde van de particuliere televisieomroep SBS Belgium NV inbreuken vast te stellen op het artikel 101, §§ 1 en 6, van het Mediadecreet.

2. Overeenkomstig artikel 176, §1, van het Mediadecreet, particuliere televisieomroep SBS Belgium NV een administratieve geldboete op te leggen van 15000 euro.

Aldus uitgesproken te Brussel, op 9 juni 2006.

D. PEEREMAN
griffier

J. BAERT
voorzitter

Tegen deze beslissing kan op grond van artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 1998 houdende vaststelling van de procedure voor het Vlaams Commissariaat voor de Media en houdende aanvullende kwalificatiecriteria en voorwaarden voor de erkenning van particuliere radio-omroepen, een bezwaarschrift worden ingediend. Artikel 9, §2, van dat besluit luidt:

“§ 2. Het bezwaarschrift moet aan de volgende voorwaarden beantwoorden :

1° verzonden zijn bij ter post aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Commissariaat;

2° de naam, de hoedanigheid en het adres van de betrokkene vermelden;

3° de beslissing waartegen het bezwaarschrift is gericht, vermelden;

4° de aangevoerde middelen vermelden, die betrekking moeten hebben op nieuwe elementen of op middelen waarop het Commissariaat in zijn beslissing niet of onvoldoende heeft geantwoord;

5° het bezwaarschrift moet ingediend zijn uiterlijk twee weken na de kennisgeving van de beslissing waartegen bezwaar wordt ingediend;

6° het bezwaarschrift moet ondertekend zijn. Indien het bezwaarschrift uitgaat van een rechtspersoon, wordt het ondertekend door een persoon die volgens de wet of de statuten bevoegd is om de rechtspersoon te vertegenwoordigen”.